

Становище

от

доц. д-р Младен Иванов Младенов

ВТУ“ Св. св. Кирил и Методий“

по процедура за заемане на академичната длъжност „доцент”,
област на висше образование 8. Изкуства,
професионално направление 8.2. Изобразително изкуство
(Графика и технологии, Графичен дизайн),
обявен от СУ „Св. Климент Охридски за нуждите на ФНОИ,
обявен в ДВ, бр. 52 от 02. 07. 2019.

Данни за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 8.2 Изобразително изкуство, област на висшето образование 8. Изкуства и научна специалност. Изкуствознание и изобразително изкуство, е обявен за нуждите на катедра Визуални изкуства при ФНОИ от СУ „Св. Климент Охридски“. За него е подал своите документи само един кандидат – **гл.ас. д-р Снежина Колева Бисерова** която е преподавател на основен трудов договор във ФНОИ катедра „Визуални изкуства“ СУ „Св.Климент Охридски“. Конкурсът е обявен в ДВ, бр. 52 от 02. 07. 2019. Научно жури, назначено със заповед на Ректора на № СУ „Св. Климент Охридски №РД-38-374/11.07.2019 г., за провеждане на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент” по област на висше образование

8. Изкуства, професионално направление 8.2. Изобразително изкуство.(Графика и технологии, Графичен дизайн)

Данни за кандидата

Гл.ас. д-р Снежина Колева Бисерова е родена на 02. 01.1962 г. в град София. През 1988 г. получава магистърска степен в НХА „Николай Павлович“, специалност Графика, диплом № 001607. От 2006 и по настоящем е хоноруван преподавател по графика в НХА в специалност „Книга, илюстрация, печатна графика“. През 2007 защитава дисертационен труд за присъждане на ОНС Доктор по Изкуствознание и изобразителни изкуства, специалност Графика — НХА „Николай Павлович“ – София с диплома №30957 издадена от ВАК. През периода 2006-2017 Снежина Бисерова развива своята педагогическата работа като хоноруван преподавател по графика и технология в СУ „Св.Климент Охридски“, ФНПП специалност „Изобразително изкуство“ – София. От 2017 е гл.ас.д-р по „графика и технологии“ ФНОИ, катедра „Визуални изкуства“. Творческата работа на гл. ас. д-р Снежина Бисерова безспорно е на високо професионално ниво. Приложения списък от участия в престижни арт форуми конкурси и изложби, подкрепени с получени награди от международен и национален характер, е атестат за активната творческа работа и категоричната авторска мотивация. Като доказателство и за професионалната педагогическа работа са участието ѝ в учебните процеси в СУ “Св.Климент Охридски”, НХА “Николай Павлович” и НУИИ ”Акад. Илия Петров”.

I. Обобщени данни за научната продукция

Представеният хабилитационен труд от гл. ас. д-р Снежина Бисерова със заглавие „Трансформации /между метафората и абстракцията/“ е с обем 22 стр. основна теоретична част и приложения от реализирани графични

творчески проекти. Трудът е фокусиран върху няколко основни аспекта, които са основополагащи и предават на изследването естетико експериментален характер. В основната част със заглавие „Графики и технологии“ е представен широк спектър от изобразителни техники в графичното изкуство. Включени са както класически и традиционни, така и съвременни дигитални технологии. Проблемът е разгледан в три основни посоки.

Първата се състои от **традиционни и класически** разработки с частично включване на дигитални приложения. Резултатът е представен в цикъл от пет графични творби със заглавие ЕКО-ФРАГМЕНТИ и графични серии ПОРТРЕТИ НА ДЪРВЕТА, НАТЮРМОРТИ, СЛЪНЧОГЛЕДИ, СЕНКИ. В тази поредица от графики са приложени класическите графични техники като суха игла, офорт, мецотинто и акватинта. Класическата композиционна схема е основно застъпена в представените графични произведения.

В серията от графични изображения СЕНКИ/НАТУРА САКРА/ГРАДСКИ СТЕНИ/ и графичната инсталация THE LIGHT-OUTSIDE-INSIDE са използвани изцяло **съвременните дигитални възможности** както в проектната част, така и в реализацията на творбите. Водещата роля на експеримента определя характера и визуалната естетическа рамка на приложените композиции. Използването на инсталационната форма в контакт с графичните изображения е показател за оригиналността на креативния подход на Бисерова. В него се разбиват границите на утвърдените разбирания относно графичното изкуство. Графичната творба във взаимодействие с реалната среда отправя послания,

чрез които зрителят придобива нови представи за пространство, графичност и архитектурност.

Третата група творби представя **хибридни техники** като продукт от взаимовръзката между класическата форма и съвременните тенденции в изкуството. Всъщност хибридният характер се определя от широкия идеен спектър и разнородните средства за изразяването му в серията **ВЪОБРАЖАЕМИ ПЕЙЗАЖИ – Медитации върху песента на водата в синьо и жълто**. Произведенията се отличават с богат художествен език, включващ разнообразна пластичност и нестандартни структурни решения. Техните многопластови концептуални планове за изграждане на изображението придават дълбоко философско и психологическо въздействие на творбите.

II. Научни приноси на хабилитационния труд

Посочените от кандидата – гл. ас. д-р Снежина Бисерова – приноси са доказателство на основната теза на представения за обсъждане хабилитационен труд, поради което напълно изразявам своето съгласие с тях. Най-съществените от тях са резултат от технологичния и пластичния характер на концептите, вложени в произведенията ѝ, доказващи задълбочените изследвания и експерименти с различни материали и методи на работа. Основен приносен момент е и прилагането на богатия творчески опит на Снежина Бисерова в преподавателската ѝ работа със студенти и ученици от специализираните учебни заведения.

Теоретизирането на проблема за естетическата, технологичната и концептуалната трансформация се потвърждава от приложените творби. Оригиналната авторска пластичност е олицетворение на съвременните тенденции в развитието на графичните форми. Трансформацията на реалността, чрез която се придобива нов визуален и естетически прочит на

темата за човека и природата също спомага за досъздаването на индивидуалния разпознаваем художествен език. Авторската символно-метафорична образна система е следствие на художественото изследване на първообраза А методическата концепция за работа с дигиталния софтуер илюстрира новите възможности за обогатяване на пластичния език на графичността и прилагането му в художественото обучение.

Хабилитационният труд допринася най-вече със своята последователност на изследването от класическата форма до съвремените посоки на разбиране на изкуството. Акцентирането върху технологичното и концептуално хибридризиране разширява темата и придава на представените теоретични и визуални аргументи научна и естетическа убедителност. Определението на трансформацията като метод за авторско себеоткриване според мен е и основната философия на автора.

III. Критични бележки и препоръки

Представеният хабилитационен труд би могъл да бъде изведен и под формата на книга, като се разшири спектъра на изследване с цел задоволяване на интересите и потребностите на културните и образователните институции.

IV. Заключение

Считам, че представените от гл. ас. д-р Снежина Бисерова материали са авторски продукт и отговарят напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България. Като следствие от изложените мнения за хабилитационния труд заедно с авторските графични композиции и приносите на цялостното ѝ представяне изказвам пред уважаемите членове на научното жури своята *положителна оценка*. Препоръчвам на почитаемото научно жури да предложи на Факултетния съвет на Факултета

по изкуства да присъди на гл. ас. д-р **СНЕЖИНА КОЛЕВА БИСЕРОВА** академичната длъжност „доцент” на Софийски университет „Св.Климент Охридски, 8. Изкуства, професионално направление 8.2 Изобразително изкуство, /Изкуствознание и изобразително изкуство – Графика и технологии, Графичен дизайн/

Изготвил становището:.....

Гр. В. Търново

/ДОЦ. Д-Р МЛАДЕН МЛАДЕНОВ/

LETTER OF OPINION

by Assoc.Prof. Mladen Ivanov Mladenov, Ph D,
St. Cyril and St. Methodius University of Veliko Turnovo,
member of the Scientific Jury on the procedure for occupation
of the academic position Associate Professor,
Higher Education Field 8. Art,
Professional Area 8.2. Fine Arts, (Graphics and Technologies, Graphic Design)
announced by Sofia University "St. Kliment Ohridski"
for the needs of the Faculty of Educational Studies and the Arts

The competition was announced in the State Gazette no. 52 / 02. 07. 2019

Contest details

The competition for the occupation of the academic position of "Associate Professor" in the professional field 8.2 Fine Arts, Higher Education Area 8. Arts and scientific specialty Art Studies and Fine Arts, has been announced for the needs of the Visual Arts Department, Faculty of Educational Studies and the Arts at Sofia University "St. Kliment Ohridski". In it only one candidate has submitted application documents – Senior Assist. Prof. Snezhina Koleva Biserova, PhD . She is a lecturer in a basic employment contract at Faculty of Educational Studies and the Arts, Department of Visual Arts, Sofia University "St. Kliment Ohridski". The competition is announced in the State Gazette, issue. 52 of 2 July 2019.

Scientific jury appointed by order of the Rector of Sofia University "St. Kliment Ohridski" №ПД-38-374 / 11.07.2019, for holding a competition for the occupation of the academic position " Associate Professor" in the Higher education

field 8. Arts, Professional area 8.2. Fine Arts (Graphics and Technologies, Graphic Design).

Applicant details

Senior Assist. Prof. Snezhina Koleva Biserova, PhD was born on 02. 01.1962 in Sofia.

In 1988 she received her Master's degree from the National Academy of Arts "Nikolay Pavlovich", specialty Graphics, diploma No. 001607. Since 2006 and currently she is a part-time lecturer in Graphics at the National Academy of Arts, in the "Book, Illustration, Printed Graphics" specialty. She was awarded a doctoral degree of Arts and Fine Arts by the Higher Attestation Commission in 2007 /diploma № 30957/.

During the period 2006-2017 Snezhina Biserova developed her teaching work as a part-time lecturer in “Graphics and technologies” at Sofia University "St. Kliment Ohridski", FPPE "Fine Arts" specialty – Sofia. Since 2017 she is a Senior Assistant Professor of “Graphics and Technologies” at the faculty of Educational Studies and the Arts, the Visual Arts Department.

Creative work of Senior Assist. Prof. Snezhina Biserova, PhD is undoubtedly at a high professional level. The enclosed list of participation in prestigious art forums, competitions and exhibitions, supported by awards of international and national character, is a certificate for active creative work and strong authorial motivation. As a proof of her professional pedagogical work, her participation in the educational processes at Sofia University "St. Kliment Ohridski", the National Academy of Arts "Nikolai Pavlovich" and the National School of Fine Arts "Acad. Ilia Petrov , Sofia”.

I. Summary data on scientific output

The presented habilitation thesis of Senior Assist. Prof. Snezhina Biserova, PhD, entitled "Transformations /Between Metaphor and Abstraction/", has a volume of 22 pages, the main theoretical part and applications of realized graphic creative projects. The thesis is focused on several basic aspects that are fundamental and gives the research an aesthetically-experimental character. The main section entitled "Graphics and Technologies" presents a wide range of printmaking techniques in graphic arts. Both classical and traditional, as well as contemporary digital technologies are included. The problem is addressed in three main directions:

The first one consists of traditional and classic developments with partial incorporation of digital applications. The result is presented in a series of five graphic sheets with the title: ECO-FRAGMENTS and the graphic series PORTRAITS OF TREES, STILL LIFES, SUNFLOWERS, SHADOWS.

In this series of prints were used classic graphic techniques such as dry point, etching, mezzotint and aquatint. The classical compositional scheme is mainly represented in these graphic works. In the series of graphic works SHADOWS / NATURA SACRA / URBAN WALLS / and the graphic installation THE LIGHT-OUTSIDE-INSIDE are used fully contemporary digital possibilities both in the design part and in the realization of the works. The leading role of the experiment determines the nature and visual aesthetical frame of the applied compositions.

The use of the installation form in contact with the graphic images is an indicator of the originality of Biserova's creative approach. It expands the boundaries of established understandings about graphic art. In connection with the real environment, graphic work sends messages through which the viewer acquires new senses of space, the graphic nature and architectonics.

The third group of works presents hybrid techniques as a result of the relationship between classical form and contemporary art trends. In fact, the hybrid

nature is determined by the broad conceptual spectrum and the diverse media of expressing it in the graphic series “Imaginative Landscapes – Meditations on the Song of Water in Blue and Yellow”. These prints are distinguished by a rich artistic language, including a variety of plasticity and non-conventional structural solutions. The multi-layered conceptual plans in image creation give a profound philosophical and psychological impact to the works.

II. Scientific contributions to habilitation thesis

Cited by the applicant - Senior Assist. Prof. Snezhina Biserova, PhD - contributions are main proofs of the habilitation thesis presented for discussion, and therefore I fully express my agreement with them. The most significant of these are the result of the technological and plastic nature of the concepts embedded in her works, proving in-depth research and experiments with various materials and working methods. A major contributing moment is the application of Snezhina Biserova's rich creative experience in her teaching practice with the students from different educational levels.

The theorizing of the problems of aesthetic, technological and conceptual transformation is confirmed by the applied works. Original plasticity is the epitome of modern trends in the development of graphic forms. The transformation of reality, through which a new visual and aesthetic reading of the subject for man and nature is acquired, also helps to create an individually recognizable artistic language. The author's symbolic-metaphorical image system is a consequence of the artistic exploration of the prototype. A methodical concept about application of the digital software illustrates the new possibilities to enrich the plastic language of graphic arts applicable in art education.

Habilitation thesis contributes, most of all, to its contemporary direction of understanding of art, through its sequence of study from classical form. The

emphasis on technological and conceptual hybridization expands the boundaries of the topic and gives scientific and aesthetic conviction to the theoretical and visual arguments presented herein. The definition of transformation as a method of self-discovery is also the author's basic philosophy.

III. Critical notes and recommendations

The habilitation thesis presented could also be published in the form of a book, expanding the scope of research to meet the interests and needs of cultural and educational institutions.

IV. Conclusion

I believe that the presented by Senior Assist. Prof. Snezhina Biserova, PhD materials are copyrighted products and fully comply with the requirements of the Law on Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria. As a consequence of the stated opinions on the habilitation thesis, together with the author's graphic compositions and the contributions to its overall presentation, I express to the distinguished members of the scientific jury my **positive assessment**.

I recommend the venerable scientific jury to propose to the Faculty Council of the Faculty of Educational Studies and the Arts to award to Senior Assist. Prof. SNEZHINA KOLEVA BISEROVA, PhD the Academic Position “Associate Professor” at St. Kliment Ohridski University of Sofia, Higher Education Field 8. Art, Professional Area 8.2 Fine Arts, /Graphics and Technologies, Graphic Design /

Veliko Turnovo

Assoc.Prof. Mladen Mladenov, Ph D